

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Управління грошовими потоками підприємства

за матеріалами ТОВ «ІДАП», м. Київ

Студентки 2 курсу 6 м групи,
спеціальності 073 «Менеджмент»,
спеціалізації «Фінансове
управління» заочної форми
навчання

Ярошенко Альони
Миколаївни

Науковий керівник –
д-р. екон. наук, проф.

Блакита Ганна
Владиславівна

Гарант освітньої програми
д-р екон. наук, проф.

Ситник Ганна
Вікторівна

Київ 2019

ЗМІСТ**АНОТАЦІЯ**

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	6
РОЗДІЛ II. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ НА ТОВ «ІДАП»	15
2.1 Діагностика стану та структури грошових потоків підприємства.....	15
2.2 Оцінка ефективності управління грошовими потоками на підприємстві.....	25
РОЗДІЛ III. ОБҐРУНТУВАННЯ ПЛАНУ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ІДАП» НА МАЙБУТНІЙ ПЕРІОД	32
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	43
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ	54

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Функціонування підприємства – це складний динамічний процес, що є результатом неперервного циклічного руху грошових коштів. Однією із проблем, що виникають перед підприємствами в сучасних умовах, є відновлення і збереження динаміки циклів операційної, інвестиційної і фінансової діяльності, що є запорукою необхідної ліквідної позиції підприємства і реалізації його попиту на кошти. Вирішення цієї проблеми неможливе без глибоких досліджень економічних механізмів, що визначають грошові потоки кожного окремого суб'єкта господарювання. Необхідність в контролі та економічному аналізі грошових потоків на підприємствах обумовлена існуванням практичних потреб фінансового управління, що стоять на рівні проблеми виживання окремих підприємств, галузей і виходу із кризового стану економічної системи в цілому.

Значення та роль грошових потоків для діяльності підприємства зумовлює потребу їх окремого дослідження і глибокого аналізу для підвищення процесу управління ними і підприємством зокрема, що й обумовлює актуальність обраної теми.

Загальні основи управління грошовими потоками підприємств досліджено відомими закордонними вченими: Е. Нікбахтом, А. Гроппеллі, Ю. Брігхемом, Р. Брейлі, Дж. Ван Хорном та ін. Цим проблемам присвятили свої праці українські вчені, зокрема І. О. Бланк, Г. В. Ситник, В. В. Ясишена, Майборода О. Є., В. М. Гриньова, Г. Г. Кірейцев, І. А. Маркіна, А. Крюкова І. О. та ін. Ними зроблено значний внесок у розроблення теоретико методологічних засад визначення сутності грошових потоків і управління ними.

Мета і завдання дослідження. Метою дипломної роботи є управління грошовими потоками підприємства та розробка основних напрямів його удосконалення на основі дослідження теоретичних та практичних аспектів. Для досягнення цієї мети в роботі поставлено такі завдання:

- дослідити теоретичні основи управління грошовими потоками підприємства;
- визначити стан та структуру грошових потоків ТОВ «ІДАП», а також дослідити їх динаміку протягом досліджуваного періоду;
- оцінити ефективність управління грошовими потоками ТОВ «ІДАП», а саме: дослідити динаміку показників синхронності, ліквідності та рівномірності грошових потоків підприємства;
- обґрунтувати плану формування грошових потоків ТОВ «ІДАП» на плановий 2019 р.

Об'єктом дослідження є процес управління грошовими потоками підприємства у контексті використання інструментів фінансового менеджменту.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні засади й практичні аспекти управління грошовими потоками підприємства.

Емпіричною базою дослідження є ТОВ «ІДАП». Види діяльності за КВЕД-2010: 62.01 Комп'ютерне програмування; 62.02 Консультування з питань інформатизації; 63.11 Оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність; 63.12 Веб-портали; 58.21 Видання комп'ютерних ігор; 58.29 Видання іншого програмного забезпечення. Дата первинної реєстрації – 19.06.2015 р. Місцезнаходження – 02094, м. Київ, вул. Гната Хоткевича, буд.12, офіс 177.

Методи дослідження. Для розв'язання визначених завдань, досягнення мети було використано загальнонаукові та спеціальні методи пізнання: спостереження, групування, узагальнення та класифікація, економіко-статистичний, логічний та порівняльний аналізи, коефіцієнтний метод, метод порівняльного аналізу.

Інформативною базою дослідження є чинні законодавчі та нормативні документи України, фінансова та управлінська звітність ТОВ «ІДАП».

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці рекомендацій щодо подальшого управління грошовими потоками ТОВ «ІДАП»

та покращення стану і структури його грошових потоків і, відповідно, фінансового стану підприємства в цілому.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень було опубліковано в науковій статті «Методика оцінки ефективності управління грошовими потоками підприємства» - «Економіка і фінанси підприємства» : зб. наук. ст. студ. заочної форми навчання / відп. ред. Г. В. Блакита. – Київ : КНТЕУ, 2019. – Ч. 1. – 171-175 с.

Обсяг і структура дипломної роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків. Містить 13 таблиць та 5 рисунків. Загальний обсяг роботи – 52 сторінки.

РОЗДІЛ І

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Проаналізувавши літературні джерела, можна свідчити, що єдиної позиції щодо трактування поняття «грошовий потік» на сьогодні не існує, оскільки є суттєві розбіжності у підходах науковців до формулювання і тлумачення змісту цього об'єкта фінансового менеджменту. Як результат, можна виділити два підходи до визначення поняття грошового потоку, а саме як різницю між отриманими і виплаченими підприємством грошовими коштами, та як рух грошових коштів. Вважається, що більш логічним є виклад положень другої позиції та визнання грошового потоку як руху грошових коштів, адже «потік» – це є «рух», тобто надходження та використання грошових коштів. Тож поняття «грошовий потік» характеризує рух капіталу, грошових фондів, як готівкових так і безготівкових, а також оборот окремих фінансових інструментів [1].

Головне завдання управління – вироблення стратегії, структури, обсягів та напрямків капітальних вкладень, виходячи з кінцевих фінансових та ринкових цілей підприємства. Зміст управління полягає в тому, щоб підвищити обґрунтованість інвестицій, виробничо-збутових та науково-технічних рішень на базі застосування методів аналізу ринку [2]. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги та стабільної платоспроможності підприємства в процесі його господарської діяльності шляхом оптимізації грошових потоків за надходженнями та видатками, їх синхронізації в часі. В той же час, головною метою фінансового управління господарською діяльністю підприємства забезпечується безпосередньо за рахунок ефективного управління грошовими потоками через формування оптимальних значень якісних і кількісних їх параметрів [3, с.76].

Управління грошовими потоками об'єднує структурні підрозділи підприємства спільною метою, надає всім процесам одного вектору і

скоординованості, що дає змогу найбільш повно й ефективно використовувати наявні ресурси, комплексно, якісно та своєчасно вирішувати різноманітні завдання управління [4, с.45]. Ефективне управління потоками грошових коштів дозволяє підприємству забезпечити високий рівень оборотності його капіталу, ритмічність діяльності, знизити ризик неплатоспроможності і підвищити ступінь фінансової рівноваги, отримати додатковий прибуток і скоротити втрати за рахунок раціонального використання тимчасово вільних коштів [5].

Для ведення бізнесу необхідною складовою успіху є своєчасне отримання достовірної інформації та оперативне реагування на неї, тож беззаперечною є необхідність побудови моделі управління грошовими потоками, а саме на основі інформації, яку підприємство може отримати зі своїх внутрішніх спеціалізованих служб. Для цього є надзвичайно важливим є збирання поточної інформації та забезпечення повного й достовірного обліку грошових потоків підприємства, формування необхідної бухгалтерської звітності з обов'язковим її аналізом, адже саме бухгалтерська звітність являє собою комплекс взаємопов'язаних показників фінансово-господарської діяльності, які дають змогу розглянути динаміку діяльності підприємства [6].

Грошові потоки, які формуються на підприємстві у процесі його господарської діяльності, є важливим самостійним об'єктом управління. Поняття «грошовий потік підприємства» є агрегованим, тобто таким, що містить у собі різноманітні види цих потоків, які обслуговують господарську діяльність, а саме грошовий потік від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності [7]. Незбалансованість і нерівномірність надходжень та виплат у розрізі часових інтервалів грошових потоків може призвести як до тимчасового дефіциту, так і до виникнення тимчасово вільних їх обсягів. Таким чином, значення та роль грошових потоків для діяльності підприємства зумовлює необхідність підвищення ефективності процесу управління ними. Тому до основних принципів управління грошовими потоками підприємства відносять [8]:

- принцип інформативної достовірності передбачає забезпечення системи управління грошовими потоками підприємства необхідною інформаційною базою, яка містить повну, правдиву та неупереджену інформацію про зміни і рух грошових коштів у результаті різних видів діяльності;
- забезпечення збалансованості: реалізація цього принципу пов'язана з оптимізацією грошових потоків підприємства в процесі управління ними;
- ліквідності: реалізація цього принципу може бути досягнута шляхом синхронізації додатного та від'ємного грошових потоків досліджуваного періоду;
- ефективності: реалізація цього принципу в процесі управління грошовими потоками полягає у забезпеченні ефективного використання грошових коштів, що сприяє формуванню додаткових інвестиційних ресурсів для здійснення фінансових інвестицій.

Окрім цього, в основі управління грошовими потоками підприємств лежить концепція грошового кругообігу. Наприклад, гроші конвертуються в запаси, дебіторську заборгованість і назад в гроші, замикаючи цикл руху оборотного капіталу компанії. Коли грошовий потік зменшується або перебивається повністю, виникає явище неплатоспроможності. Недостачу грошових коштів підприємство може відчути навіть в тому випадку, коли формально воно залишається прибутковим (наприклад, порушуються терміни платежів клієнтами компанії) [9]. Саме з цим пов'язані проблеми діяльності дохідних, але неліквідних компаній, що стоять на межі банкрутства. Тому, механізм управління грошовими потоками підприємств має ґрунтуватися на принципах системності, інтегрованості, достовірності, динамічності, відповідності цілям підприємства, досяжності, ефективності, багатоваріантності [10;11].

Процес управління грошовими потоками підприємства повинен здійснюватися в рамках економічної політики підприємства та бути одним із важливих інструментів досягнення основної мети підприємницької діяльності –

підвищення добробуту власників капіталу за рахунок збільшення щорічного прибутку та росту ринкової вартості підприємства.

І.О. Бланк стверджує, що процес управління грошовими потоками підприємства охоплює такі етапи:

- забезпечення повного і достовірного обліку грошових потоків підприємства і формування необхідної звітності;
 - аналіз грошових потоків підприємства в попередньому періоді;
 - оптимізація грошових потоків підприємства;
 - планування грошових потоків підприємства в розрізі окремих їх видів
- [12, с.242].

Головні етапи управління грошовими потоками підприємства було зображено на рис. 1.1.

Рис. 1.1 Етапи управління грошовими потоками підприємства

Базуючись на зазначених принципах, на підприємстві до цього списку етапів управління грошовими потоками варто додати забезпечення ефективного контролю за грошовими потоками підприємства. Ураховуючи мобільність грошових коштів, доцільно відзначити, що навіть у короткостроковому періоді планові показники можуть не відповідати дійсності. Саме тому важливими

аспектами в системі управління грошовими потоками підприємства також є коригування показників та оцінка досягнутих результатів [6]. Для здійснення коригування фінансові менеджери можуть переглядати цільові (прогнозні та планові) показники формування грошових потоків підприємства; відстрочувати формування вихідних грошових потоків шляхом здійснення пролонгації заборгованості, реструктуризації боргів; інкасувати відстрочені вхідні грошові потоки [13].

Важливість управління грошовими потоками обумовлюється тим, що вони обслуговують господарську діяльність підприємства в усіх її напрямках і від якісного управління ними залежить подальший розвиток підприємства та кінцевий результат його господарської діяльності. Розробка стратегії управління грошовими потоками підприємства має спрямовуватись на реалізацію місії підприємства, враховувати обраний тип корпоративної стратегії, а також зміст, мету, завдання функціональних стратегій і враховувати вплив зовнішніх та внутрішніх параметрів, що характеризують можливості й обмеження щодо грошових потоків підприємства [14].

Окрім цього, застосовується аналіз основних показників стану та структури грошових потоків підприємства для подальшого стратегічного обґрунтування планових показників. Зокрема, використовують такі показники [15, с. 46]:

- показники ліквідності та платоспроможності (чистий оборотний капітал, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт операційної ліквідності, маневреність власного капіталу тощо) (дод. А);

- показники динаміки і структури грошових потоків підприємства (грошовий потік від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності та загальний грошовий потік, валовий і чистий грошовий потік та ін.).

Аналіз ефективності управління грошовими потоками передбачає оцінку рівня його оптимізації. Основу оптимізації грошових потоків підприємства

складає забезпечення збалансованості обсягів вхідних та вихідних грошових потоків. На результати господарської діяльності підприємства негативний вплив справляють як дефіцитний, так і надлишковий грошові потоки [16, с. 852].

Негативні наслідки дефіцитного грошового потоку виявляються в зниженні ліквідності і рівня платоспроможності підприємства, зростання простроченої кредиторської заборгованості, затримці у виплаті заробітної плати та т.. Негативні наслідки надлишку грошового потоку виявляються у втратах реальної вартості тимчасово вільних грошових коштів від інфляції, втратах потенційного доходу від не використовуваних грошових активів як короткострокових фінансових інвестицій [17].

Методи оптимізації дефіцитного грошового потоку залежать від характеру дефіцитності – короткострокової чи довгострокової [18]. Синхронізація грошових потоків ґрунтується на коваріації вхідного та вихідного грошових потоків. У процесі синхронізації має бути забезпечене підвищення рівня кореляції між цими двома видами грошових потоків (дод. Б).

Отже показник, що визначає ефективність управління грошовими потоками, повинен відображати зростання вартості підприємства за результатами управління.

Також систематизації потребують основні положення фінансових концепцій, що мають бути використані при розробці критерію ефективності управління грошовими потоками. Базовими концепціями фінансового управління, положення яких є основою розробки критерію ефективності управління грошовими потоками, є концепція доданої вартості, концепція майбутньої доходності та концепція вартості грошей у часі [19, с. 451].

Концепція майбутньої доходності передбачає оцінку вартості майна, що генерує доход за допомогою обліку кількості, якості й тривалості одержання тих вигід, які даний об'єкт буде приносити протягом прогнозного періоду часу. Тобто управління грошовими потоками буде ефективним, якщо протягом

певного часу підприємство зможе генерувати певні грошові потоки, що відповідають очікуванням власників даних доходів [20, с.1321].

Концепція майбутньої доходності нерозривно пов'язана з концепцією вартості грошей у часі. Ключовими постулатами даної концепції є наступні [21]:

- 1) сьогодні гроші дорожче, ніж завтра;
- 2) гроші гублять свою вартість через інфляцію, ризик, схильність до ліквідності.

У зв'язку з цим, ключовими чинниками що повинні бути враховані при оцінці ефективності управління грошовими потоками, є чинники інфляції, комерційної ненадійності, переваги готівки [22].

Концепція доданої вартості заснована на загальній формулі кругообігу капіталу: Д-Т-Д': «гроші тільки тоді стають капіталом, коли вони приносять додану вартість» [23]. Саме збільшення коштів у результаті руху грошових потоків (ΔD) і називається доданою вартістю. Але, якщо звернутися до фінансового трактування різниці економічної сутності прибутку й чистого грошового потоку, можна визначити, що чистий грошовий потік не є грошовою оцінкою доданої вартості підприємства, а являє собою частину доданої вартості, що надходить на підприємство у вигляді коштів від реалізації продукції [24]. Тобто, якщо розглядати приріст коштів підприємства, що знаходить відображення у фінансовій звітності як збільшення грошових активів підприємства, то цей традиційний підхід не дозволяє визначити зростання вартості, а лише характеризує трансформацію активів та зобов'язань із однієї форми в іншу. У зв'язку із цим оцінка ефективності управління грошовими потоками повинна включати не тільки визначення абсолютного приросту суми коштів, але й оцінку факторів, які впливають на формування чистого грошового потоку підприємства [25].

Окрім того, потребують систематизації чинники, що впливають на ефективність управління грошовими потоками. Дослідження наукових праць з проблем управління грошовими потоками підприємств та результатів

практичної діяльності вітчизняних підприємств в сучасних умовах господарювання дозволило розмежувати чинники, що впливають на ефективність управління грошовими потоками на внутрішні та зовнішні.

Сукупність зовнішніх чинників розмежовано за двома групами: ринкові чинники (рівень інфляції, незбалансованість попиту, пропозиції й цін на економічні й фінансові ресурси, слабкі темпи росту національної економіки) та чинники державного регулювання (несприятливі умови оподаткування, невпорядкованість нормативного забезпечення управління грошовими потоками підприємств) [26].

До внутрішніх чинників віднесено [26]:

- господарські (структура виробничої програми й цінова політика; рівень використання виробничого потенціалу),
- фінансові (невідповідність строків перетворення активів у грошову форму строкам погашення зобов'язань; незадовільна структура капіталу підприємств; рентабельність основної діяльності)
- організаційно-методичні (відсутність регламентів управління грошовими потоками та автоматизованих систем контролю руху грошових потоків підприємства).

Також при визначенні критерію ефективності управління грошовими потоками необхідно враховувати всі грошові витрати підприємства, тобто витрати, що виникають у процесі виробничо-господарської діяльності підприємства і пов'язані з придбанням матеріальних ресурсів, виплатою заробітної плати працівникам, ремонтом основних фондів, відрахуванням у бюджет, утриманням апарату управління. У якості комплексного показника грошових витрат підприємства слід використовувати сукупний від'ємний грошовий потік підприємства за період, адже він враховує витрати грошових коштів для забезпечення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства [8].

Окрім того, для забезпечення порівняння показника ефективності управління грошовими потоками, його наповнення має бути сформовано таким чином, щоб його розрахунок відбувався на підставі зовнішньої (відкритої) фінансової звітності підприємства, яка забезпечує інформаційні потреби користувачів щодо якості управління та регулювання діяльності підприємства [27].

Отже, головне завдання підвищення ефективності управління грошовими потоками – забезпечення платоспроможності підприємства, а в основі оптимізації фінансового стану підприємств повинна бути збалансованість обсягів їх позитивних і негативних грошових потоків. Відсутність такої збалансованості призводить до утворення дефіцитного або профіцитного грошового потоку, що однаково негативно впливає на діяльність підприємств.

РОЗДІЛ II

АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ІДАП»

2.1. Діагностика стану та структури грошових потоків підприємства

Управління грошовими потоками є одним з елементів комплексного управління підприємством, отже, воно не повинно здійснюватися самостійно, тобто окремо від всієї системи функціонування підприємства. Управління діяльністю підприємства ґрунтується на оцінці його фінансових результатів (прибутку і збитку) та фінансового стану (балансу). Рух грошових потоків також використовується для оцінки результатів роботи підприємства. Всі документи фінансової звітності підприємства нерозривно пов'язані між собою, оскільки, зміни в одному елементі управління призводять до змін в іншому. Таким чином, існує необхідність проведення аналізу основних господарсько-економічних показників досліджуваного підприємства.

Одним із важливих етапів аналізу організаційно-економічного стану підприємства є дослідження показників оборотності активів (табл. 2.1) на основі даних фінансової звітності (дод. В-Д).

Оскільки собівартість вироблених товарів (робіт, послуг) становить 0 грн протягом усього досліджуваного періоду, розраховувати коефіцієнт оборотності та період обороту запасів вважаємо недоцільним (дод. К).

Згідно з проведеними розрахунками, було з'ясовано, що у 2017 р., порівняно з 2016 р., коефіцієнт оборотності активів збільшився більше, ніж у 10 разів, що свідчить про позитивну тенденцію. Однак у 2018 р. спостерігається зниження даного показника до 35,6, що, порівняно з базовим 2016 р., є нижчим майже на 30%. Така динаміка вплинула на показники періоду обороту активів. А саме за рахунок зменшення поточних зобов'язань та збільшення активів, період обороту активів ТОВ «ІДАП» у 2017 р. знизилась на 11%, порівняно з 2016 р., а у 2018 р. (порівняно з 2016 р.) збільшилась більше, ніж на 40%. Таку

ж тенденцію зміни мали і показники оборотності оборотних активів: коефіцієнт оборотності оборотних активів протягом досліджуваного періоду зменшувався (у 2018 р., порівняно з 2016 р., дане зменшення склало майже 50%), а період обороту оборотних активів збільшився майже вдвічі у 2018 р., порівняно з 2016 р. Така тенденція зміни відбулась за рахунок збільшення суми чистої виручки від реалізації продукції більшими темпами, ніж збільшення величини оборотних активів.

Таблиця 2.1

Динаміка показників оборотності активів ТОВ «ІДАП» за 2016-2018 рр.

Показники	Результати розрахунків			Темпи приросту, %	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2016 р.
Коефіцієнт оборотності активів, разів	50,7	56,9	35,6	12,4	-29,7
Період обороту активів, днів	7,1	6,3	10,1	-11,0	42,3
Коефіцієнт оборотності оборотних активів, разів	89,0	60,4	46,0	-32,2	-48,3
Період обороту оборотних активів, днів	4,0	6,0	7,8	47,5	93,6
Коефіцієнт оборотності поточної дебіторської заборгованості, разів	162,8	226,1	114,9	38,9	-29,4
Період обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	2,2	1,6	3,1	-28,0	41,6
Довжина операційного циклу, днів	2,2	1,6	3,1	-28,0	41,6

Дана тенденція зміни показників протягом досліджуваного періоду спостерігалась і з показниками оборотності поточної дебіторської заборгованості: коефіцієнт оборотності поточної дебіторської заборгованості у 2018 р. зменшився майже на 30%, порівняно з базовим роком, а період обороту поточної дебіторської заборгованості – збільшився більше, ніж на 40%.

Для повноти аналізу, варто також прийняти до уваги результати розрахунку показників оборотності капіталу підприємства (табл. 2.2).

Як і в попередніх розрахунках, спостерігається покращення показників у 2017 р. та їх погіршення в 2018 р., порівняно з попередніми періодами.

Динаміка зміни показників оборотності капіталу підприємства є негативною, оскільки за досліджуваний період значення коефіцієнтів оборотності капіталу зменшувався і, відповідно, період обороту збільшувався.

Таблиця 2.2

Динаміка показників оборотності капіталу ТОВ «ІДАП» за 2015-2017 рр.

Показники	Результати розрахунків			Абсолютний приріст	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2016 р.
Коефіцієнт оборотності капіталу, разів	50,7	56,9	35,6	6,2	-15,1
Період обороту капіталу, днів	7,1	6,3	10,1	-0,8	3,0
Коефіцієнт оборотності власного капіталу, разів	-61,5	105,1	-417,5	166,6	-479,0
Період обороту власного капіталу, днів	-5,9	3,4	-0,9	9,3	-6,8
Коефіцієнт оборотності позикового капіталу, разів	27,8	124,3	32,8	96,5	5,0
Період обороту позикового капіталу, днів	13,0	2,9	11,0	-10,1	-2,0
Довжина фінансового циклу, днів	-10,7	-1,3	-7,8	-12,0	-18,5

В свою чергу, період обороту позикового капіталу настільки великий, що довжина фінансового циклу є від'ємною протягом усього досліджуваного періоду. Дані результати показника демонструють те, що підприємство розраховується зі своїми кредиторами лише після того, як надходять кошти після продажу товарів, робіт і послуг.

Такі результати розрахунків показників оборотності демонструють неефективне управління грошовими потоками підприємства. Адже збільшення періоду обороту досліджуваних показників свідчать про збільшення об'єму потенційних грошових потоків, які підприємство могло б використовувати.

Як було раніше з'ясовано, – однією з основних умов стабільного фінансового стану підприємства є надходження грошових коштів, що забезпечує покриття його поточних зобов'язань. Відповідно, відсутність мінімально необхідного запасу грошових коштів свідчить про фінансові труднощі підприємства. У той же час надмірна величина грошових коштів

вказує на те, що реально підприємство несе збитки, пов'язані з інфляцією та знеціненням грошових коштів [28, с.235]. У зв'язку з цим виникає необхідність оцінити раціональність планування та управління грошовими потоками на підприємстві. Тому для повноти аналізу необхідно дослідити структуру та динаміку грошових потоків підприємства та його чистого грошового потоку (дод. Л-Н) (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка чистого грошового потоку ТОВ «ІДАП» за 2016-2018 рр., тис. грн

Показники	Обсяг			Темпи росту, %	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2017 р.
Надходження від реалізації товарів, робіт і послуг	2 389,5	6 688,6	6 399,0	279,9	95,7
Надходження авансів від покупців і замовників	148,6	1 441,0	14 390,0	969,7	998,6
Інші надходження	4,0	826,8	12,3	20 670,0	1,5
<i>Всього надходжень</i>	<i>2 542,1</i>	<i>8 956,4</i>	<i>20 801,3</i>	<i>352,3</i>	<i>232,3</i>
Витрачання на оплату товарів, робіт і послуг	2 182,3	5 894,3	18 189,0	270,1	308,6
Витрачання на оплату праці	64,2	178,0	199,6	277,3	112,1
Відрахування на соціальні заходи	19,7	49,6	55,0	251,8	110,9
Витрачання на оплату податків і зборів	15,6	43,1	48,5	276,3	112,5
Витрачання на оплату авансів	250,6	1 602,5	1 702,2	639,5	106,2
Витрачання на оплату повернення авансів	1,0	194,4	321,1	19 440,0	165,2
Інші витрачання	3,8	981,3	290,0	25 823,7	29,6
<i>Всього витрачання грошових коштів</i>	<i>2 537,2</i>	<i>8 943,2</i>	<i>20 805,4</i>	<i>352,5</i>	<i>232,6</i>
Чистий грошовий потік	4,9	13,2	-4,1	269,4	-31,1

Згідно даними табл. 2.3 спостерігається тенденція до збільшення суми надходжень ТОВ «ІДАП» протягом досліджуваного періоду. Також спостерігається, що темпи росту надходжень і витрачання грошових коштів є більш-менш рівномірними. Однак величина чистого грошового потоку підприємства у 2018 р. стала меншою, ніж у 2016 р. Це вказує на негативну тенденцію, оскільки величина витрачання перевищує величину надходжень підприємства.

З урахуванням результатів попередніх розрахунків важливо оцінити вплив поточного стану грошових потоків на його платоспроможність та основні показники фінансового стану ТОВ «ІДАП». Платоспроможність є важливим показником, оскільки вказує на здатність підприємства погашати свої поточні зобов'язання за рахунок тих чи інших активів. Для досягнення позитивного ефекту діяльності підприємства варто організувати його діяльність таким чином, щоб позитивні грошові потоки в повній мірі і вчасно покривали як мінімум термінові зобов'язання. Таким чином, результати аналізу господарсько-економічних показників ТОВ «ІДАП» дають можливість оцінити вплив управління грошовими потоками підприємства на основні показники, які визначають фінансовий стан підприємства, його платоспроможність і ліквідність активів та його фінансову стійкість. Такі дані є важливими при оцінці управління грошовими потоками підприємства та визначенні факторів, що впливають на управління грошовими потоками.

Розрахунок показників платоспроможності по ТОВ «ІДАП» представлені у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Динаміка показників платоспроможності ТОВ «ІДАП» за 2016-2018 рр.

Показники	Результати розрахунків			Абсолютний приріст	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2017 р.
1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт поточної платоспроможності	0,31	2,06	0,71	1,75	-1,35
Коефіцієнт швидкої платоспроможності	0,17	0,64	0,54	0,46	-0,09
Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	0,00	0,09	0,00	0,08	-0,09
Коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської та кредиторської заборгованості	2,89	34,04	0,59	31,15	-33,45

Нормативним показником коефіцієнту поточної платоспроможності вважається діапазон 1-3 [29]. Згідно з наведеними розрахунками протягом

усього досліджуваного періоду даний коефіцієнт знаходився в межах норми лише у 2017 р. Таким чином, ТОВ «ІДАП» вважається незахищеним від неплатоспроможності, оскільки протягом 2016 р. та 2018 р. на 1 грн поточних зобов'язань припадало менше 1 грн активів підприємства.

Коефіцієнт швидкої платоспроможності свідчить про можливість підприємства покрити свої поточні зобов'язання за рахунок суми оборотних активів без врахування запасів підприємства. Нормативним значенням даного показника вважається 0,6-0,7 [30]. Таким чином, попередня тенденція зміни показників залишається, тобто в межах норми лише показник 2017 р. Це є також негативним явищем, оскільки вказує на неспроможність підприємства управляти своїми поточним зобов'язаннями та активами.

Коефіцієнт абсолютної платоспроможності вказує на спроможність підприємства негайно покрити свої поточні зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів – грошових коштів та їх еквівалентів. Нормативним значенням даного показника вважають діапазон 0,2-0,3, [31] однак на досліджуваному підприємстві спостерігається кризова тенденція, оскільки досліджуваний показник набуває значення більше, ніж 0 лише у 2017 р. і все рівно є значно меншим за нижню допустиму межу нормативного значення показника, що досліджується.

Коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської та кредиторської заборгованості не має нормативного значення, але вважається, що чим більше значення, - тим краще для підприємства [32]. У нашому випадку даний показник набував різного значення, однак переважно вказував на те, що величина поточної дебіторської заборгованості не покривала величину поточної кредиторської заборгованості хоча б наполовину лише у 2018 р.

Одним із важливих характеристик підприємства є аналіз його фінансової стійкості (табл. 2.5).

Коефіцієнт фінансової автономії вважається одним із найбільш важливих показників фінансової стійкості підприємства, оскільки вказує на частину

активів, яка фінансується за рахунок власного капіталу [33].

Таблиця 2.5

Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «ІДАП» протягом 2016-2018 рр.

Показники	Значення			Абсолютний приріст		Нормативне значення
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2016 р.	
Коефіцієнт фінансової автономії	-0,82	0,54	-0,09	1,37	0,74	$\geq 0,5$
Коефіцієнт фінансування	2,21	0,85	12,72	-1,37	10,51	< 1
Коефіцієнт заборгованості	1,82	0,46	1,09	-1,37	-0,74	$\leq 0,5$
Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності	-0,82	0,54	-0,09	1,37	0,74	< 1
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	1,52	0,89	3,65	-0,63	2,13	x

Згідно з проведеними розрахунками протягом досліджуваного періоду даний коефіцієнт набував як негативного, так і позитивного значення. Така динаміка зумовлена тим, що протягом 2016 р. та 2018 р. підприємство отримувало збиток від своєї діяльності, що призводило до збільшення суми непокритого збитку. Таким чином, оскільки у 2017 р. підприємство отримало прибуток від своєї діяльності, хоча і не змогло в повній мірі покрити непокритий збиток, отриманий від попередніх періодів, - значення коефіцієнту автономії попало в діапазон нормативного значення. Тобто, у 2017 р. на 1 грн загальної суми капіталу припадало 0,54 грн власного капіталу.

Коефіцієнт фінансування – це індикатор фінансової стійкості, який говорить про здатність компанії відповідати за своїми зобов'язаннями в середньо- і довгостроковій перспективі [34]. Протягом досліджуваного періоду спостерігається варіація даного коефіцієнта. У цілому спостерігається нестабільна ситуація підприємства протягом 2016 р. та 2018 р., оскільки результати розрахунків демонструють неспроможність власного капіталу покрити позиковий капітал.

На противагу коефіцієнту фінансової автономії, коефіцієнт фінансової заборгованості вказує на величину позикового капіталу, що припадає на 1 грн загальної величини капіталу підприємства [35]. На досліджуваному підприємстві даний показник варіювався як в нормативному діапазоні, так і поза ним. Такі зміни пов'язані зі змінами як позикового, так і власного капіталу, зокрема, зміна нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності – індикатор, який говорить про здатність компанії залишатися платоспроможною в довгостроковій перспективі [36]. Значення коефіцієнта вказує, яку частку активів компанія здатна фінансувати за рахунок постійного капіталу і капіталу, залученого на довгостроковій основі. Хоча ТОВ «ІДАП» не залучало довгостроковий позиковий капітал, від'ємні результати діяльності компанії негативно впливають в тому числі і на даний показник, оскільки його значення набувають від'ємного значення у 2016 р. та 2018 р.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу говорить про те, яка частина власного капіталу може бути використана для фінансування оборотних активів, а яка частина спрямована на фінансування необоротних активів [37]. Загалом на підприємстві спостерігається тенденція до збільшення даного показника станом на 2018 р., порівняно з 2016 р. на 2,13.

Правильна організація руху грошових потоків забезпечує їхню синхронність, а також впливає на платоспроможність підприємства та його фінансовий стан. Тому вважаємо доцільним проаналізувати основні показники руху грошових потоків (табл. 2.6). Таким чином, грошове наповнення продажу показує рівень покриття грошовими надходженнями від продажу і виплат за виконані роботи (надані послуги) до виручки підприємств [38].

Результати розрахунків свідчать, що у 2018 р. на 1 грн виручки підприємства припадало трохи більше 69 коп. грошових надходжень від продажу і виплат за виконані роботи (надані послуги) і є максимальним значенням за досліджувальний період. Така динаміка позитивно впливає на

розвиток підприємства, незважаючи на те, що підприємство отримує лише один тип виплат, що враховуються при розрахунку цього показника – надходження авансів від покупців і замовників, оскільки інших потрібних для розрахунку виплат підприємство не отримує (цільове фінансування та надходження від повернення авансів).

Таблиця 2.6

Динаміка показників руху грошових потоків ТОВ «ІДАП» за 2016-2018 рр.

Показники	Результати розрахунків			Абсолютний приріст	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2016 р.
Грошове наповнення продажу	0,0620	0,1797	0,6908	0,1177	0,6288
Грошова рентабельність продажу	0,0620	0,1797	0,6908	0,1177	0,6288
Коефіцієнт гроші/виручка	0,0002	0,0014	0,0001	0,0012	-0,0001
Грошовий потік по відношенню до сукупного боргу	0,8610	11,1705	11,3316	10,3096	10,4707

Через наведені вище причини значення показників грошового наповнення продажу дорівнюють показникам грошової рентабельності продажу та також свідчать про позитивні ефекти на ТОВ «ІДАП». Однак, результати розрахунку коефіцієнту гроші/виручка стверджують про незадовільний стан відношення суми грошових коштів та поточних фінансових інвестицій підприємства до величини його чистого доходу, оскільки показники набувають мінімального значення. На противагу цьому, відношення об'єму грошового потоку до суми сукупного боргу вказує про позитивні тенденції управління грошовими потоками на підприємстві, оскільки значення зростають з кожним наступним роком. Так, станом на 2018 р. на 1 грн позикового капіталу підприємства припадало трохи більше 11 грн 33 коп. чистого операційного грошового потоку, що майже на 10 грн 50 коп. більше за показник 2016 р. (86 коп.).

Як було раніше з'ясовано, – однією з основних умов стабільного фінансового стану підприємства є надходження грошових коштів, що забезпечує покриття його поточних зобов'язань. Відповідно, відсутність такого

мінімально необхідного запасу грошових коштів свідчить про фінансові труднощі підприємства. У той же час надмірна величина грошових коштів вказує на те, що підприємство несе збитки, пов'язані з інфляцією та знеціненням грошових коштів. У зв'язку з цим виникає необхідність оцінити раціональність управління грошовими коштами на підприємстві.

Проаналізувавши фінансову звітність ТОВ «ІДАП» спостерігається, що наступна ситуація щодо планування грошових потоків:

- 1) позитивні грошові потоки досліджуване підприємство планує на основі рахунків на оплату покупцям товарів, робіт і послуг, які, в свою чергу, залежать від кількості і вартості людино-годин;
- 2) на основі очікуваних доходів, підприємство планує свої витрати, зокрема, оплату заробітної плати працівникам, оренди, постачальникам товарів, робіт і послуг та ін.;
- 3) такі засоби планування, як балансовий план, план доходів та витрат, підприємством не використовується.

Узагальнюючи вищенаведені результати розрахунків можна зробити висновки, що загальна динаміка зміни стану грошових потоків підприємства є негативною для ТОВ «ІДАП». Оскільки спостерігається збільшення витрачання при меншій кількості доходів, що зменшує суму прибутку підприємства і, відповідно, негативно впливає на фінансову стійкість підприємства та на його платоспроможність.

Отже, згідно проведених розрахунків спостерігається, що підприємство має досить багато слабких сторін, до яких слід віднести: збільшення суми непокритого збитку; зниження оборотності оборотних активів, поточної дебіторської заборгованості і, відповідно, збільшення їх періодів обороту; погіршення показників платоспроможності та фінансової стійкості станом на 2018 р., а також збільшення суми витрачання грошових коштів більшими темпами, порівняно з величиною їх надходжень, що призводить до зменшення величини чистого прибутку. Така тенденція до погіршення значення основних

показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «ІДАП» свідчить про розвиток підприємства в негативному напрямку та погіршення його фінансового стану.

2.2 Оцінка ефективності управління грошовими потоками на підприємстві

Важливим етапом оцінки раціональності планування та управління грошовими потоками ТОВ «ІДАП» є діагностика ступеня рівномірності формування позитивного і від'ємного грошових потоків підприємства. Задля глибшого дослідження формування та управління грошовими потоками підприємства було згруповано показники позитивного, вихідного грошових потоків та чистого грошового потоку по кожному півріччю 2016-2018 рр. на основі банківської виписки ТОВ «ІДАП» (дод. П-С) для зручності розрахунків наступних показників.

Зокрема, важливим є дослідження динаміки середньоквадратичного відхилення і коефіцієнта варіації надходження і витрачання грошових коштів за 2016-2018 рр. (табл. 2.7).

Таблиця 2.7

Середньоквадратичне відхилення надходження та витрачання грошових коштів ТОВ «ІДАП» протягом 2016-2018 рр., т.

Показники	Обсяги					
	2016 р.		2017 р.		2018 р.	
	1 півріччя	2 півріччя	1 півріччя	2 півріччя	1 півріччя	2 півріччя
Середньоквадратичне відхилення надходження грошових коштів	1 052,1	1 051,4	4 078,9	3 480,7	9 124,4	8 286,4
Середньоквадратичне відхилення витрачання грошових коштів	1 055,2	1 042,8	4 069,2	3 477,5	9 124,9	8 285,7

Середньоквадратичне відхилення надходження (витрачання) грошових потоків характеризує діапазон коливань позитивного (від'ємного) грошового потоку, тобто показує наскільки рівномірно надходять (витрачаються) грошові

кошти протягом аналізованого періоду [39].

Згідно з розрахунками спостерігається динаміка до збільшення даних показників з кожним наступним роком. Це свідчить про те, що з кожним наступним роком досліджувані значення мають ширший діапазон змін значень цієї величини.

Таким чином, у 1 півріччі 2018 р. середнє відхилення надходження грошових коштів від середнього значення надходження грошових коштів становить більше 9 тис. грн. Майже ідентичну суму складає і середнє відхилення витрачання грошових коштів від середньорічного їх витрачання.

Рівномірність надходження та витрачання грошових коштів підприємства допомагає визначити також коефіцієнт варіації (табл. 2.8).

Таблиця 2.8

**Коефіцієнти варіації надходження та витрачання грошових коштів
ТОВ «ІДАП» протягом 2016-2018 рр.**

Показники	Значення					
	2016 р.		2017 р.		2018 р.	
	1 півріччя	2 півріччя	1 півріччя	2 півріччя	1 півріччя	2 півріччя
Коефіцієнт варіації надходження грошових коштів	4,71	4,70	10,15	3,19	7,04	3,90
Коефіцієнт варіації витрачання грошових коштів	4,87	4,54	10,05	3,20	7,04	3,90

Згідно з представленими розрахунками відносний ступінь відхилення середньоквадратичного відхилення обох показників – надходження та витрачання грошових коштів – від середньоарифметичного найбільшого значення набуває у 1 півріччі 2017 р. (більше 10). Однак уже у 2 півріччі 2017 р. дані показники набувають найменшого значення за весь досліджуваний період. Такі результати ще раз підкреслюють, що грошові потоки ТОВ «ІДАП» є досить нерівномірними.

Для визначення ступеня синхронності грошових потоків за часовими інтервалами розраховано коефіцієнт кореляції грошових потоків підприємства

за аналізований період. Розрахунок даного показника на ТОВ «ІДАП» протягом досліджуваного періоду представлено у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

**Коефіцієнт кореляції грошових потоків ТОВ «ІДАП» протягом
2016-2018 рр.**

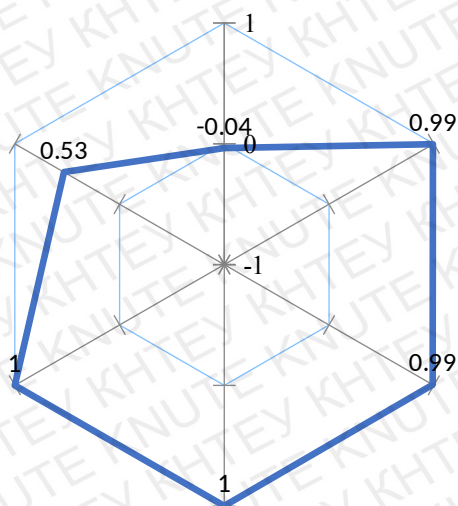
Показники	2016 р.		2017 р.		2018 р.	
	1 півріччя	2 півріччя	1 півріччя	2 півріччя	1 півріччя	2 півріччя
1	2	3	4	5	6	7
Позитивний грошовий потік	1 340,5	1 343,2	2 410,8	6 544,5	7 773,8	12 736,7
Вихідний грошовий потік	1 308,6	1 371,2	2 430,3	6 510,8	7 781,9	12 733,5
Чистий грошовий потік	31,9	-28	-19,4	33,7	-8,1	3,2
Коефіцієнт кореляції позитивного та від'ємного грошових потоків	-0,0359	0,9925	0,9888	0,9987	0,9999	0,5304

Результати аналізу досліджуваного показника свідчать про те, переважно на підприємстві грошові потоки є синхронізованими за часовими інтервалами, оскільки від'ємного значення коефіцієнт набуває лише у 1 півріччі 2016 р. майже ідеального значення коефіцієнт набуває протягом 2 півріччя 2016 р. – 1 півріччя 2018 р., однак уже наступного періоду (2 півріччя 2018 р.) даний показник зменшується майже вдвічі, що свідчить про негативні явища у керуванні грошовими потоками на підприємстві.

Динаміка коефіцієнту кореляції позитивних та від'ємних грошових потоків ТОВ «ІДАП» протягом досліджуваного періоду зображено на рис. 2.1.

Для повноти дослідження управління грошовими потоками ТОВ «ІДАП» також було визначено динаміку коефіцієнту ліквідності, ефективності грошових потоків та якості чистих грошових потоків (табл. 2.10).

Коефіцієнт ліквідності грошових коштів свідчить про здатність підприємства покривати необхідні витрати грошових коштів додатним грошовим потоком у звітному періоді [40, с. 900-901].

— Коефіцієнт кореляції позитивного та від'ємного грошових потоків

*Рис. 2.1 Динаміка коефіцієнту кореляції грошових потоків ТОВ «ІДАП»
протягом 2016-2018 рр.*

Таблиця 2.10

**Динаміка коефіцієнтів ліквідності й ефективності грошових потоків,
та коефіцієнту якості чистого грошового потоку ТОВ «ІДАП»,
2016-2018 рр.**

Показники	Значення			Абсолютний приріст	
	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2017 р. до 2016 р.	2018 р. до 2017 р.
Коефіцієнт ліквідності грошових потоків	1,0015	1,0016	0,9998	0,0001	-0,0018
Коефіцієнт ефективності грошового потоку	0,0015	0,0016	-0,0002	0,0001	-0,0018
Коефіцієнт якості чистого грошового потоку	-15,2564	22,8842	24,7853	38,1406	1,9011

З даних розрахунків спостерігається позитивна тенденція, оскільки протягом досліджуваного періоду показник варіюється близько 100%. Це свідчить про здатність підприємства покривати власні витрати грошовими потоками, які надходять до підприємства. Окрім цього, те, що даний показник не має досить різких змін свого значення є також позитивним фактором для підприємства, оскільки свідчить про ефективність використання грошових

коштів. Динаміку зміни даного коефіцієнту також зображено на рис. 2.2.

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнту ліквідності грошових коштів ТОВ «ІДАП» протягом 2016-2018 рр.

Коефіцієнт ефективності грошових потоків визначає результативність управлінських рішень щодо грошових потоків, їх вплив на стан фінансової рівноваги [41]. Його динаміка обржена на рис. 2.3.

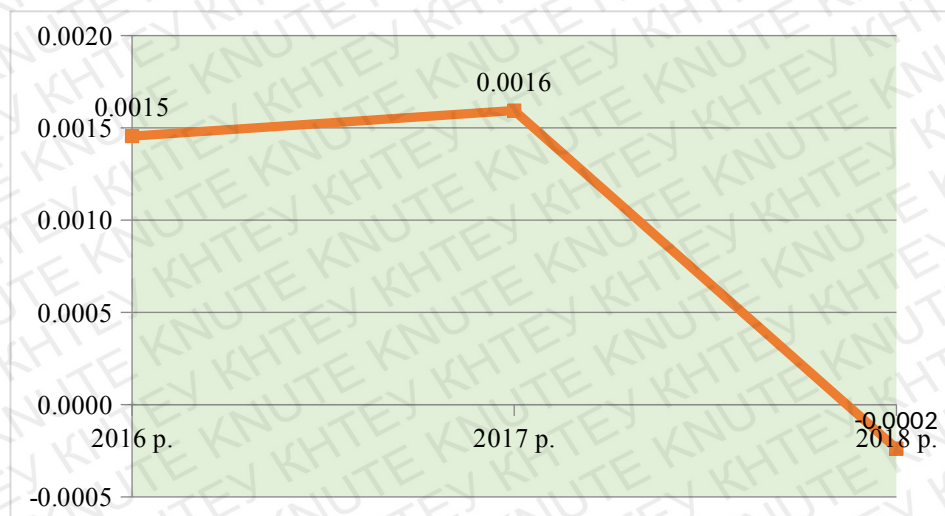

Рис. 2.3. Динаміка коефіцієнту ефективності грошових потоків ТОВ «ІДАП» протягом 2016-2018 рр.

Протягом досліджуваного періоду спостерігається тенденція до зниження коефіцієнта ефективності грошових потоків. Це пояснюється тим, що існує тенденція до зниження величини чистого грошового потоку з кожним наступним роком і, відповідно, коли ТОВ «ІДАП» отримало від'ємний грошовий потік від своєї діяльності, а саме у 2018 р., – коефіцієнт якості

чистого грошового потоку набуває від'ємного значення. Однак, незважаючи на те, що переважну більшість часу підприємство отримувала збиток від своєї діяльності, чистий грошовий потік залишався в основному додатним, хоч і не великим. Таким чином, коефіцієнт якості чистого грошового потоку набуває незначного значення у 2016-2017 рр.

Також важливим показником аналізу грошових потоків підприємства є коефіцієнт якості чистого грошового потоку (рис. 2.4). Даний показник визначає якість чистого грошового потоку, який характеризується зростанням частки чистого прибутку за рахунок зростання обсягів операційної діяльності [42].

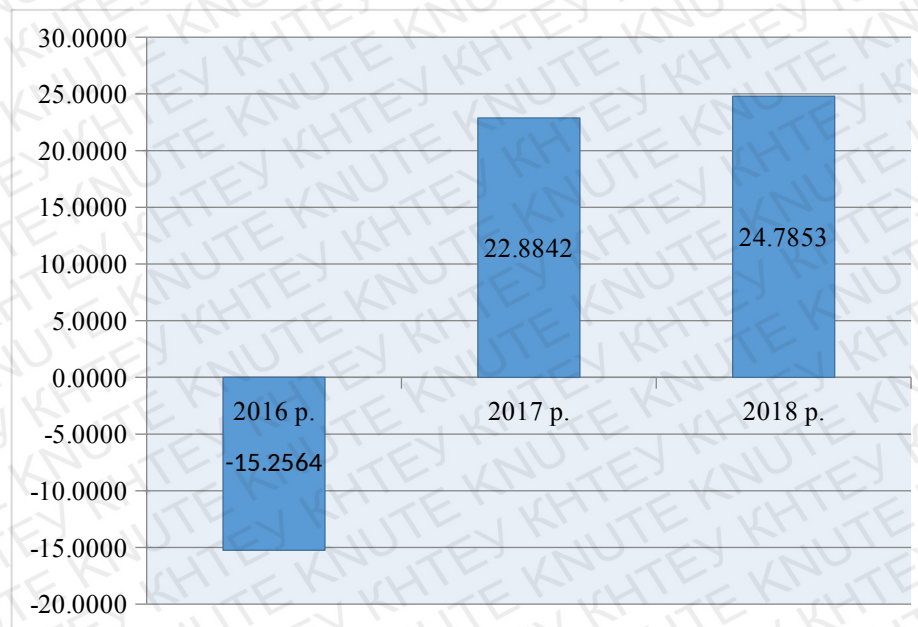

Рис. 2.4. Динаміка коефіцієнту якості грошових потоків ТОВ «ІДАП» протягом 2016-2018 рр.

Висока якість чистого грошового потоку характеризується зростанням частки чистого прибутку в його формуванні, і навпаки. Відповідно, досліджуваний показник набуває від'ємного значення у 2016 р., оскільки за результатами діяльності підприємство отримало чистий збиток у цьому році. Однак, незважаючи на те, що у 2018 р. ТОВ «ІДАП» також отримала чистий збиток за результатами своєї діяльності, досліджуваний коефіцієнт набуває додатного значення. Це пояснюється тим, що окрім отримання від'ємних результатів від господарської діяльності, підприємство отримало також і

від'ємне значення чистого грошового потоку. Таким чином, станом на 2018 р. на 1 грн чистого грошового потоку припадало 24,24 грн чистого прибутку та амортизації. Отже, результати розрахунків даного показника вказують на недостатню якість чистого грошового потоку підприємства.

Таким чином, згідно проведених розрахунків на ТОВ «ІДАП» протягом досліджуваного періоду спостерігаються як позитивні результати управління та планування грошових потоків, так і негативі. Зокрема, динаміка коефіцієнту кореляції грошових потоків за 2015-2017 рр. свідчить про те, що переважно розрив між позитивними та вихідними грошовими потоками є невеликий та залишається в межах встановленої норми; коефіцієнти синхронності грошових потоків та їх ліквідності свідчать, що надходження та витрачання грошових потоків підприємства є переважно синхронними протягом досліджуваного періоду, а суми надходжень достатньо для покриття витрат підприємства. Коефіцієнт якості та ефективності чистого грошового потоку вказують на негативні явища у процесі організації та управління грошовими потоками підприємства.

РОЗДІЛ III

ОБҐРУНТУВАННЯ ПЛАНУ ФОРМУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ТОВ «ІДАП» НА МАЙБУТНІЙ ПЕРІОД

Процес управління грошовими потоками підприємства повинен здійснюватися в рамках економічної політики підприємства та бути одним із важливих інструментів досягнення основної мети підприємницької діяльності – підвищення добробуту власників капіталу за рахунок збільшення щорічного прибутку та росту ринкової вартості підприємства.

Логічним продовженням попереднього етапу управління грошовими потоками, а саме проведення аналізу та пошук закономірностей в попередніх періодах, є оптимізація грошових потоків підприємства. Цей етап передбачає проведення оптимізації середнього залишку грошових активів підприємства та вибір ефективних форм його регулювання. Для постійного забезпечення платоспроможності та зменшення максимальної та середньої потреби в залишках грошових коштів підприємству варто обирати найефективніші форми регулювання середнього залишку грошових активів. Основу оптимізації грошових потоків підприємства становить забезпечення збалансованості обсягів вхідних та вихідних грошових потоків [43]. Окрім цього, важливим етапом управління грошовими потоками підприємства є проведення контролінгу над рухом грошових потоків. Це дозволить:

- своєчасно виявити відхилення величини та строків формування вхідних та вихідних грошових потоків від індикаторних величин;
- локалізувати виявлені відхилення та провести аналіз причин їх формування;
- своєчасно проінформувати фінансового менеджера про виявлене відхилення;

- обґрунтувати та подати варіанти урахування відхилень під час прийняття подальших управлінських рішень щодо управління грошовими потоками.

Облік і аналіз грошових потоків на підприємстві дозволяє отримувати інформацію практичного спрямування і використовувати її як для вирішення проблем у реальному часі (зараз або протягом короткого терміну), так і вирішувати проблеми майбутнього (а саме можливість зростання і розширення бізнесу) [44].

Основними проблемами щодо управління грошовими потоками на українських підприємствах є те, що [45]:

- управління грошовими засобами скоріше всього являє собою управління залишком грошових коштів на рахунках;
- процес управління, досить часто, не скоординований з цілями діяльності підприємств;
- підприємствам властива неоднозначність управління грошовими потоками в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності або повна його відсутність;
- у більшості підприємств відсутні посади фінансового та інвестиційного менеджера, не кажучи про посаду керівника грошовими коштами;
- має місце відсутність грошей, при наявності прибутку підприємства.

В таких ситуаціях, оптимізація грошових потоків дозволить підтримувати фінансову рівновагу, яка досягається за умови, що попит підприємства на грошові кошти дорівнює його пропозиції (наявним грошовим коштами) у кожний період [46, с. 139].

За результатами проведеного аналізу управління грошовими потоками ТОВ «ІДАП» спостерігаються певні проблеми із переліченого раніше списку загальних проблем українських підприємств при управлінні грошовими потоками. Як було з'ясовано, однією із важливих проблем досліджуваного підприємства є дефіцит надходжень грошових коштів, оскільки витрати

підприємства покриваються не в повній мірі. Таким чином, керівництву підприємства пропонується зосередити свою увагу на збільшенні позитивних грошових потоків та/або зменшенні від'ємних. Таку ціль можна досягти наступними методами:

- залучення стратегічних інвесторів з ціллю збільшення власного капіталу;
- залучення довготермінових фінансових кредитів;
- продаж або здача в оренду основних засобів, які не використовуються;
- зниження суми постійних витрат підприємства;
- збільшення об'єму розширеного виробництва операційних необоротних активів.

Розглядаючи різні заходи, до яких удаються сьогодні сучасні підприємства, для збільшення чистого грошового потоку найпоширенішими та найактуальнішими можна назвати [47]:

1. Скорочення витрат – дієвий інструмент, яким підприємство може скористатися для стабілізації фінансового становища. Очевидно, що для того, щоб підвищити рентабельність продажів і надалі збільшити приплив коштів, необхідно знизити витрати. У рамках цього використовується нормування всіх статей витрат і твердий контроль виконання встановлених нормативів. Такий підхід принесе відчутні результати, дозволяючи утримати витрати компанії на заданому рівні.

2. Горизонтальна й вертикальна інтеграція. Горизонтальна інтеграція передбачає пошук можливостей здійснення закупівель разом із іншим покупцем. Збільшення обсягів закупівлі дозволить отримати знижки. Вертикальна інтеграція передбачає більш тісну роботу з ключовими постачальниками сировини й матеріалів, а також проведення моніторингу цін на сировину, виходу на ринок нових потенційних постачальників як альтернативу більш дорогим матеріалам.

3. Аналіз можливостей передачі на аутсорсинг дорогих процесів. Слід виділити, що вигідно робити самостійно і що дешевше закуповувати в інших виробників.

4. Жорсткість контролю всіх видів альтернативних витрат. Використання платного Інтернету в особистих цілях, телефонні дзвінки по міжміському зв'язку, використання оргтехніки – це ще не всі витрати, яких можна уникнути.

5. Перегляд організаційної структури на предмет виключення зайвих рівнів управління.

6. Оптимізація технологічних процесів.

7. Оптимізація оподаткування.

8. Жорсткість кадрової політики.

Впровадження ряду вище перерахованих заходів забезпечує щомісячну економію витрат. Але, все ж таки, основною умовою виходу підприємства з кризи є забезпечення позитивного чистого грошового потоку. На практиці можливості істотного збільшення об'єму власних фінансових ресурсів, в умовах кризового розвитку, обмежені. Тому основним напрямом забезпечення досягнення точки фінансової рівноваги підприємством в кризових умовах є скорочення об'єму споживання фінансових ресурсів. Перелік заходів з покращення фінансового становища є індивідуальним для кожного з підприємств та залежить від сфери в якій ведеться бізнес, груп продукції, кон'юнктури ринку, регіональної інфраструктури, системи управління, структури витрат на виробництво і управління, техніко-технологічних особливостей та інших факторів.

Отже, щоб заходи менеджменту у кризових ситуаціях були впроваджені в дію і при цьому були отримані необхідні результати в стислі строки і з мінімальними ресурсами, необхідно:

1. Покращити якість інформації, адже забезпечення своєчасною, повною інформацією на всіх етапах прийняття рішень успішно сприяє подоланню кризової ситуації.

2. Підвищити здатність швидкої реакції завдяки передбаченню кризової ситуації. Раптовість кризи і негативність її наслідків вимагають від управлінців термінового аналізу інформації. Будь-які виявлення симптомів кризової ситуації повинні бути негайно розглянуті і своєчасно враховані.

3. Здійснювати стратегічне планування. В умовах динамічно змінюваного середовища воно є найважливішим чинником стійкості й розвитку підприємства. Ефективність стратегії визначається відповідними внутрішніми параметрами підприємства, його положенням на ринку й, у цілому, у зовнішньому середовищі. Виділяючи слабкі місця, слід спрямовувати всі сили на їхнє усунення.

4. Формувати бюджет компанії. Планування витрат і передавання повноважень із управління витратами менеджерам підрозділів дозволить значно знизити витрати компанії.

5. Підвищити якість групових рішень, організувати обговорення проблем з врахуванням різних точок зору, щоб знизити ймовірність диктату лідера.

6. Організувати менеджерів у групи по подоланню кризи. Робота, яка ведеться на подолання кризи, вимагає напруженої роботи великої кількості учасників найрізноманітнішого рівня і є важкою задачею для керівництва. Тому використання в кризових ситуаціях спеціальних менеджерів належить до важливих факторів успіху подолання кризи.

7. Проводити профілактику кризових ситуацій по наступних напрямках: фінансово-господарська діяльність; культура управління фірмою; інноваційна активність; моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища фірми і критерії прийняття рішень.

Таким чином, успішна реалізація антикризових заходів буде можливою лише за умови використання комплексного підходу до визначення кризової ситуації на підприємстві, який передбачає використання спеціальних методів і прийомів управління процесами попередження, переборювання та ліквідації

кризи та дасть змогу сформувати ефективну систему антикризового управління на підприємстві, адекватну сучасним умовам господарювання.

Процес планування грошових потоків підприємства відбувається в кілька етапів. Виділяють наступні головні стадії такого процесу: первинне планування, збалансування, синхронізація потоків та розрахунок оптимального залишку грошових коштів [48].

Враховуючи вищенаведені розрахунки стану формування та руху грошових коштів ТОВ «ІДАП», одним із першочергових завдань підприємства є автоматизування планування та контроль за рухом грошових коштів. Тому пропонується впровадження такої системи планування грошових потоків, що має включати такі основні інструменти, як оперативне планування потоків грошових коштів, планування оборотних активів підприємства, бюджетний контроль замовлень на витрату фінансових ресурсів [49]. Також пропонується звернутися до розрахунку та плануванню необхідного обсягу грошових коштів у кожен момент часу та визначення періодів, коли очікується їх нестача або надлишок, дозволяючи уникнути кризових ситуацій та розумно використовувати ресурси компанії.

Важливим завданням вважаємо введення платіжного календаря, оскільки головна ціль його розробки – це встановлення конкретних термінів знаходження та витрачання грошових коштів підприємства та доведення його до конкретних виконавців у формі планових завдань. Також даний інструмент дозволить вирішити такі завдання [12, с.619-260]:

- ведення прогнозних варіантів плану знаходження та витрачання грошових коштів підприємства по сценаріям «оптимістичний», «реалістичний» та «песимістичний» до одного реального завдання по формуванню грошових потоків підприємства в рамках одного місяця;

- забезпечення пріоритетності платежів підприємства по критерію їх впливу на кінцеві результати фінансової діяльності підприємства;

- максимізація міри платоспроможності підприємства в короткий термін;
- включення управління грошовими потоками в систему оперативного контролінгу фінансової діяльності підприємства.

Для початку пропонується застосування податкового платіжного календаря, календаря інкасації дебіторської заборгованості, календаря виплати заробітної плати, бюджету управлінських витрат та бюджету реалізації продукції (товарів, послуг).

Також варто застосувати розробку плану руху грошових коштів на плановий період. Основним завданням під час розробки плану руху грошових коштів для ТОВ «ІДАП» є: визначити чи джерела коштів є реальними та обґрунтувати витрати, у зв'язку з організацією їх надходженням та відтоком, виявити можливу потребу у кредитних коштах та інше.

Зважаючи на специфіку діяльності підприємства, пропонуємо розробку плану доходів та витрат на 2019 р. на основі методу еластичності з урахуванням доходів населення (табл. 3.1). Дані розрахунки проводились з урахуванням гіпотези, що підприємство капіталізує 100% своїх прибутків.

Таблиця 3.1

План доходів та витрат ТОВ «ІДАП» на 2019 р., тис. грн

Стаття	2018 р.	Плановий
1	2	3
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	20 831,6	180 981,0
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	0,0	0,0
Валовий: прибуток	20 831,6	180 981,0
Валовий: збиток	0,0	
Інші операційні доходи	24,9	26,2
Адміністративні витрати		0,0
Витрати на збут		0,0
Інші операційні витрати	21,9	62,7
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток		180 944,5

Продовження табл. 3.1

1	2	3
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	20 834,6	0,0
Інші витрати	0,0	0,0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток		180 944,5
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	252,5	
Витрати (дохід) з податку на прибуток		32 570,0
Чистий фінансовий результат: прибуток		148 374,5
Чистий фінансовий результат: збиток	252,5	

Оскільки величина собівартості товарів робіт і послуг, адміністративних витрат та витрат на збут, фінансових витрат, інших доходів та витрат попередніх періодів дорівнює 0, розрахунок даних показників тимчасово є недоречним. Прогнозується, що прибуток, що очікується у 2019 р., забезпечить вихід підприємства на самоокупність та перспективу для розвитку у майбутніх періодах.

Якщо базові параметри фінансової стратегії підприємства залишаться незмінними в майбутньому періоді, розрахунковий показник складатиме оптимальне значення можливого приросту об'єму реалізації продукції, робіт та послуг. Будь-яке відхилення від цього оптимального значення буде або вимагати додаткового залучення фінансових ресурсів (порушуючи фінансову рівновагу), або генерувати додатковий об'єм цих ресурсів, не забезпечуючи ефективного їх використання в операційному процесі. З метою обґрунтування прогнозованих показників доходів та витрат вважаємо за доцільне скласти прогнозований балансовий план ТОВ «ІДАП» на 2019 р. (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Балансовий план ТОВ «ІДАП» на 2019 р.

АКТИВ	Сума, тис.грн	ПАСИВ	Сума, тис.грн
1	2	3	4
1. Основні засоби за залишковою вартістю	167,2	1. Зареєстрований капітал	158,4
2. Нематеріальні активи за залишковою вартістю	0,0	2. Додатковий капітал	0,0

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4
3. Незавершені капітальні інвестиції	31,9	3. Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	148 122,0
4. Довгострокові фінансові інвестиції	0,0	4. Інший власний капітал	0,0
5. Інші необоротні активи	0,0	<i>Всього власний капітал</i>	<i>148 280,4</i>
<i>Всього необоротних активів</i>	<i>199,1</i>	5. Довгострокові кредити банку	0,0
6. Запаси	1 413,7	6. Інші довгострокові зобов'язання	0,0
7. Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги	181 295,4	<i>Всього довгострокові зобов'язання</i>	<i>0,0</i>
8. Інша поточна дебіторська заборгованість		7. Короткострокові кредити банку	0,0
9. Грошові кошти та їх еквіваленти	15,5	8. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги	34 560,0
10. Поточні фінансові інвестиції	0,0	9. Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками	
11. Інші оборотні активи	0,0	10. Інші поточні зобов'язання	83,4
<i>Всього оборотні активи</i>	<i>182 724,7</i>	<i>Всього поточні зобов'язання</i>	<i>34 643,4</i>
Всього активи	182 923,8	Всього капітал	182 923,8

Очікувані показники балансу наступного року дають можливість спрогнозувати чистий грошовий потік (табл. 3.3).

Таблиця 3.3

Розрахунок чистого грошового потоку ТОВ «ІДАП» на 2019 рік непрямим методом

Показник	Позитивні грошові потоки	Вихідні грошові потоки
1	2	3
Прибуток від операційної діяльності до оподаткування, тис. грн	180 944,5	
Податок на прибуток, тис. грн		32 570,0
Амортизація, тис. грн	74,6	
Δ Запаси, тис. грн		1 196,9

Продовження табл. 3.3

1	2	3
---	---	---

Δ ПДЗ, тис. грн		180 607,9
Δ ПКЗ, тис. грн	33 290,1	
Σ, тис. грн	214 309,2	214 374,8
ЧП, тис. грн		-65,6

Не зважаючи на вихід підприємства на чистий прибуток у плановому 2019 р., очікується отримання від'ємного значення чистого грошового потоку. Це умовлено тим, що очікується збільшення запасів та поточної дебіторської заборгованості більшими темпами, ніж збільшення поточної кредиторської заборгованості. Тому вважаємо за потрібне застосування на підприємстві раніше значених механізмів фінансової стабілізації задля отримання чистого грошового потоку у процесі ведення господарської діяльності. Окрім того, одним із варіантів досягнення підприємством позитивного значення чистого грошового потоку є залучення додаткових фінансових ресурсів (порушуючи фінансову рівновагу), або генерування додаткового об'єму цих ресурсів, не забезпечуючи ефективного їх використання в операційному процесі.

Отже, за рахунок впровадження механізмів фінансової стабілізації, очікується вихід підприємства на рівень прибутковості, однак за рахунок непокритого збитку, накопиченого за попередні періоди діяльності, підприємству необхідно, окрім нарощування обсягів доходу, провести додаткові заходи щодо оптимізації чистого грошового потоку, а саме застосувати:

- календарне (потижневе) планування грошових коштів;
- встановлення бюджетних лімітів та здійснення платежів у їхніх межах;
- контроль кожного платежу (узгодження замовлень на витрату);
- управління договірними відносинами;
- управління дебіторською заборгованістю тощо.

Такі результати діяльності підприємства допоможуть досягти йому ще однієї важливої цілі – збільшення вартості підприємства. Методологічною основою характеристики ефективності розміщення та використання грошових потоків є статистичний та динамічний підходи до оцінки вартості потоків.

Економіко-статистичний метод є широковживаним і базується на визначенні результатів перетворення економічних ресурсів, ураховує характер зміни натуральної і вартісної форми грошових потоків, характер їх розміщення в активах підприємства [50]. З іншої сторони, динамічний метод оцінки розміщення грошових потоків є більш прогресивним і ґрунтується на вартісній концепції, дає змогу оцінити потенційні можливості грошових потоків генерувати прибуток у майбутньому, що є основною нагромадження ринкової вартості підприємства [51, с. 145]. За такого наукового підходу ефективність розміщення грошових потоків в активах аналізується з урахуванням їх найважливіших параметричних ознак – ліквідності, часу, руху, вартості – і розкриває латентну природу формування майбутньої вартості бізнесу.

«Система прискорення – уповільнення платіжного обороту», допоможе вирішити проблему збалансованості обсягів дефіцитного грошового потоку в короткостроковому періоді (і відповідно підвищити рівень абсолютної платоспроможності підприємства).

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

За результатами дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Управління грошовими потоками має значний вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств, оскільки в плануванні грошових потоків закладені основні джерела отримання високих фінансових результатів, тобто є можливість збільшити розмір прибутку. Задля здійснення такого завдання діяльності підприємства виокремлюють декілька принципів, якими необхідно керуватися при обґрунтуванні плану формування та руху грошових коштів, а саме інформативною достовірністю, забезпечення ефективності, забезпечення ліквідності та забезпечення збалансованості.

2. Ефективне управління грошовими потоками дає можливість приймати певні оптимальні управлінські рішення, які в майбутньому можуть суттєво вплинути на кінцевий результат фінансово-господарської діяльності підприємства. Тобто, планування грошових потоків – це важливий фінансовий важіль, який забезпечує:

- фінансову рівновагу підприємства в процесі його стратегічного розвитку;
- визначення рівня взаємозв'язку між різними видами грошових потоків за їх обсягами та в часі;
- ритмічність здійснення операційного процесу підприємства;
- скорочення потреби у позиковому капіталі;
- прискорення оборотності капіталу (скорочення тривалості операційного циклу, що досягається в процесі ефективного управління грошовими потоками, а також зменшення потреби в капіталі);
- зниження ризику неплатоспроможності підприємства за рахунок синхронізації надходжень і витрат грошових коштів;
- отримання додаткового прибутку за рахунок тимчасово вільних залишків грошових активів тощо.

3. З урахуванням результатів проведеного аналізу, найбільш ефективний спосіб планування грошових потоків у складі фінансових ресурсів підприємства повинен передбачати: введення платіжних календарів – для щоденного розподілу грошових надходжень і витрат; планування надходжень коштів і першочергових платежів; освоєння комплексного бюджетування на основі складання виробничих програм, планів ув'язаних з рухом грошових потоків, як за підрозділами підприємства, центрами відповідальності, так і в цілому по підприємству з формуванням та коригуванням рішень.

4. Згідно проведених розрахунків було виявлено, що ТОВ «ІДАП» має досить багато слабких сторін, до яких слід віднести: зниження оборотності оборотних активів, поточної дебіторської заборгованості і, відповідно, збільшення їх періодів обороту та низьке значення коефіцієнту абсолютної платоспроможності протягом досліджуваного періоду. Проте, позитивними характеристиками ТОВ «ІДАП» є тенденція до збільшення коефіцієнтів оборотності активів у цілому, капіталу та його складових, що, відповідно призводить до зменшення їх періодів обороту та дозволяє генерувати більшу кількість доходу. Загалом динаміка основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «ІДАП» свідчить про розвиток підприємства в негативному напрямку, про що свідчить збільшення суми непокритого збитку та від'ємне значення чистого грошового потоку у 2018 р.

5. Здійснивши аналіз грошових потоків ТОВ «ІДАП», виявлено, що коефіцієнт кореляції грошових потоків підприємства протягом досліджуваного періоду переважно залишалась на одному рівні – $\geq 90\%$, що є позитивним фактором та свідчить про достатню синхронність грошових потоків підприємства. Окрім того було виявлено, що ліквідність підприємства протягом 2016-2018 рр. залишалась на достатньому рівні та свідчить про здатність підприємства покривати свої витрати позитивними грошовими потоками. Однак, згідно з проведеними розрахунками, на досліджуваному підприємстві спостерігається недосконала ефективність грошових потоків, оскільки чистий

грошовий потік підприємства не забезпечує отримання достатнього рівня чистого прибутку, тому що величина позитивного грошового потоку не покриває величину зобов'язань підприємства. Зокрема, таку тенденцію підтверджують значення коефіцієнтів якості та ефективності чистого грошового потоку.

6. Було визначено основні проблеми управління грошовими потоками на українських підприємствах, до яких відносять недостатню кваліфікацію фінансових менеджерів, оскільки управління грошовими засобами скоріше всього являє собою управління залишком грошових коштів на рахунках, а процес управління, досить часто, не скоординований з цілями діяльності підприємств; окрім того, підприємствам властива неоднозначність управління грошовими потоками в розрізі операційної, фінансової та інвестиційної діяльності або повна його відсутність; а також у більшості підприємств відсутні посади фінансового та інвестиційного менеджера, не кажучи про посаду керівника грошовими коштами; однак, на певних підприємствах має місце відсутність грошей, при наявності прибутку підприємства.

7. Було рекомендовано застосувати систему планування грошових потоків, зокрема за допомогою такого інструменту, як план доходів та витрат та балансовий план, на основі яких було розраховано плановий показник чистого грошового потоку на 2019 р. на основі розрахованих показників було запропоновано використання таких заходів для оптимізації грошових потоків ТОВ «ІДАП»: календарне (потижневе) планування, встановлення бюджетних лімітів та здійснення платежів у їхніх межах, контроль кожного платежу (узгодження замовлень на витрату), управління договірними відносинами, управління дебіторською заборгованістю тощо.

8. Було визначено, що «система прискорення – уповільнення платіжного обороту», допоможе вирішити проблему збалансованості обсягів дефіцитного грошового потоку в короткостроковому періоді (і відповідно підвищити рівень абсолютної платоспроможності підприємства).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Фімяр С. В. Визначення сутності грошових потоків господарських суб'єктів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/902>
2. Соколова Н. С. Сутність та зміст поняття «грошові потоки». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: stp.diit.edu.ua/article/download/9357/8129
3. Мельник С. Теоретичні аспекти формування системи управління грошовими потоками підприємства. – Обліково-аналітичне та правове забезпечення інституційних секторів економіки України в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку: збірник наукових праць всеукр. Наук.-практ. Конф. (30 березня 2017 р., м. Тернопіль). Тернопіль : Крок, 2017. С.76-77
4. Леонтьев, В. Е. Корпоративные финансы : учебник и практикум для академического бакалавриата / В. Е. Леонтьев, В. В. Бочаров, Н. П. Радковская. — М. : Издательство Юрайт, 2014. — 349 с. — Серия : Бакалавр. Академический курс.
5. Управління грошовими потоками підприємств. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fin.fem.sumdu.edu.ua/images/My_files/FinManagement/Finmen2012/glava_4.pdf
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0336-13>
7. Чік М.Ю. Підходи до управління грошовими потоками та їх облікова інтерпретація. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/4267/1/ПІДХОДИ%20ДО%20УПРАВЛІННЯ%20ГРОШОВИМИ%20ПОТОКАМИ.pdf>
8. Бланк І., Ситник Г. Планування грошових потоків підприємства. –

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2016/05/4.pdf>
9. Корбутяк А.Г., Гросу К.В. Грошові потоки в системі управління підприємством. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/11/288.pdf>
 10. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.help/law/v0433201-13/>
 11. Господарський кодекс України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>
 12. Бланк И.А. Управление денежными потоками.— К.: Ника-Центр, Эльга, 2002.— 736 с.— (Серия «Библиотека т. нсового менеджера»); Вып. 8
 13. Ясишена В. Сутність грошових потоків підприємства та їх класифікація. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.econa.at.ua/Vypusk_2/yasyshena.pdf
 14. Мишко О. В. Фінансове планування як механізм управління грошовими потоками підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2613>
 15. Стащук О.В., Хандучка А.М. Грошові потоки підприємства: суть та необхідність управління/О. В. Стащук, А. М. Хандучка. - «Young Scientist». – 2014. – № 6 (09). – с.45-47
 16. Чемчикаленко Р.А., Бондаренко Н.В., Кравченко О.І. Грошові потоки підприємства: особливості оцінки ефективності їх формування та використання / Р.А. Чемчикаленко, Н.В. Бондаренко, О.І. Кравченко. - «Економіка і суспільство». – 2018. - №16. – с.851-854.
 17. Завора Т. М., Бересет О. С. Теоретичні основи аналізу та оптимізації грошових потоків підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: 77.121.11.9/bitstream/PolNTU/1634/1/econrig_2014_4_16%20%281%29.pdf
 18. Чудінович М. Оптимізація управління грошовими потоками підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: esj.oa.edu.ua/articles/2017/

31/15.pdf

19. Костюк-Пукаляк О.М. Сучасна концепція визначення суті грошових потоків та їх видів / О. М. Костюк-Пукаляк. - «Young Scientist». – 2017. - №8 (48). – с. 449-456.
20. Панасюк О.В. Концепція вартості підприємства в контексті оцінки його фінансового стану. О. В. Панасюк. - «Економіка і суспільство». – 2018. - №19. – с.1319-1324.
21. Долінський Л. Б. Теоретичне підґрунтя інвестиційної оцінки цінних паперів в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/analytic_articles/theor_asses_securities.pdf
22. Тешева Л.В., Щербань О.Д. Поняття грошового потоку підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/114.pdf
23. Шевчук В. Р., Чернобай Л. І. Концепція управління фінансами підприємства на базі економічної доданої вартості. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/335/1/17.pdf>
24. Давидов О.І Моделі доданої вартості підприємств: економічний зміст та особливості побудови. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///D:/Nvmgu_eim_2017_28_35.pdf
25. Боднар О.В. Теоретико-методичні основи формування доданої вартості. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/20505/1/ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ%20ОСНОВИ%20ФОРМУВАННЯ%20ДОДАНОЇ%20ВАРТОСТІ.pdf>
26. Костюк-Пукаляк О. М. Вплив факторів на грошові потоки підприємств в умовах євроінтеграційних процесів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://economics.opu.ua/files/archive/2017/No1/171.pdf>
27. Коваленко Т. О. Оцінка ефективності формування грошових потоків підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/123456789/4915/1/5-165-170.pdf
28. Кошельок Г.В. Інформаційне забезпечення аналізу грошових потоків підприємства/Г. В. Кошельок. – Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014 р. – № 3 (54). – с. 232-239.
 29. Майборода О.Є., Косарева І.П., Лесняк А.О. Платоспроможність підприємства та формування системи її забезпечення. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/18-2017/49.pdf>
 30. Бонарев В. В. Теоретичні основи аналізу грошових потоків підприємства . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/.../cgiirbis_64.exe?...2...PDF/...pdf
 31. Піскунова Н. О. Механізм управління грошовими потоками суб'єктів господарювання. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/dissertations/K08.051.17/dissertation_59f193537996a.pdf
 32. Балан О. С. Управління процесом прийняття інвестиційних рішень на підприємствах виробничої сфери. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.opu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2843/Balan_dis.pdf?sequence=3&isAllowed=y
 33. Селіверстова Л. С. Управління грошовими потоками підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.economy.in.ua/?n=9&y=2015
 34. Бабій Х. І. Управління грошовими активами суб'єкта господарювання. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/18054/1/Магістерська%20Бабій.pdf>
 35. Левковська Л. Управління грошовими потоками підприємств. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.regi.rovno.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/3318/1/Стаття%20-%20Левковська%20Людмила.pdf>
 36. Срешко Ю. О. Моделі оптимізації грошових потоків підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

- www.irbis-nbu.gov.ua/cgi-bin/.../cgiirbis_64.exe?...PDF/...pdf
37. Перловська Н. В. Обґрунтування критерію ефективності управління грошовими потоками підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2011_2_2/167-170.pdf
38. Барабаш Н. С., Никонович М. О. Аналіз грошових потоків в системі фінансового менеджменту підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2010_2_2/pdf/164-167.pdf
39. Радзіховська Л. М. Порівняльні методи кількісного аналізу економічних ризиків. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjHjtvVgfnlAhVol4sKHQ3VAjcQFjAHegQIChAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbu.gov.ua%2Fcgi-bin%2Ffirbis_nbu%2Fcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2FVchnu_ekon_2014_3\(2\)_6.pdf&usg=AOvVaw1y7_QMNke3S8f3C_wr4wRE](https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjHjtvVgfnlAhVol4sKHQ3VAjcQFjAHegQIChAC&url=http%3A%2F%2Fwww.irbis-nbu.gov.ua%2Fcgi-bin%2Ffirbis_nbu%2Fcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2FVchnu_ekon_2014_3(2)_6.pdf&usg=AOvVaw1y7_QMNke3S8f3C_wr4wRE)
40. Чайка Т. Ю., Лошакова С.С., Водоріз Я.С. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності / Т. Ю. Чайка, С.С. Лошакова., Я.С. Водоріз. – «Економіка і суспільство». – 2018. - №15. – с.900-908.
41. Ігнатишин М. В., Бурдюх Л. Ю. Управління грошовими потоками в системі розрахункових платежів на основі коефіцієнтного аналізу. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://msu.edu.ua/visn/wp-content/uploads/2018/06/1-9-1-2018-24.pdf>
42. Федішин М.П. Роль фінансового моделювання грошових потоків у контексті оптимізації функції планування на підприємстві. – [Електронний

- ресурс]. – Режим доступу: https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiO2MWchvnlAhWOMIsKHadNCvoQFjABegQIAxAC&url=http%3A%2F%2Ffirbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Ffirbis_nbuv%2Fcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2FNvbdfa_2013_1_25.pdf&usg=AOvVaw0UQ1vSxgIxHXTWOrPsExBJ
43. Цемрюк А.С., Передало Х.С. Проблеми управління грошовими потоками на вітчизняних підприємствах в умовах експортно-імпортової діяльності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/27754/1/096-153-154.pdf
44. Скриль В. В., Ступенко К. Ю. Планування грошових потоків підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2018/82.pdf
45. Сердюк О., Зарєвчачка Т. Управління грошовими потоками в системі оцінки ефективності діяльності малого підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/598/2/TNTUB_2010_v26_No1-E_Serdyuk_T_Zarevchanska-Cash_management_in_Performance_Assessment__135.pdf
46. Білик, М. Д. Грошові потоки підприємств у мікро– та макроекономічному аспекті [Текст] / М. Д. Білик, С. І. Надточій // Фінанси України. – 2014. – № 6. – С. 133–147.
47. Височан О. С. Оптимізація середнього залишку грошових коштів на підприємстві. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/8897/1/22.pdf>
48. Сергєєва О. Р. сутність та основні аспекти управління грошовими потоками підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/24.pdf
49. Єрешко Ю. О. Бюджетування – інструмент оптимізації грошових потоків

підприємства. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://economy.kpi.ua/files/files/20_kpi_2010_7.pdf

50. Середюк В.Б. Застосування економіко-математичних методів для розв'язання економічних задач. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjL7bbTiPnlAhWOs4sKHWzoBu4QFjAEegQIBhAC&url=http%3A%2F%2Ffirbis-nbuv.gov.ua%2Fcgi-bin%2Ffirbis_nbuv%2Fcgiirbis_64.exe%3FC21COM%3D2%26I21DBN%3DUJRN%26P21DBN%3DUJRN%26IMAGE_FILE_DOWNLOAD%3D1%26Image_file_name%3DPDF%2FVsed_2014_1_12.pdf&usg=AOvVaw20y079oHG-rJ-ChE370t5F

51. Крюкова І.О, Свірідова М.С. Сучасні методичні підходи до оцінки грошових потоків підприємства / І. О. Крюкова, М. С. Свірідова // - Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015. –

 т..144-148.

ДОДАТКИ

Додаток А

Коефіцієнти платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості підприємства

№	Показники	Формула	Пояснення
1	2	3	4
1	Коефіцієнт поточної платоспроможності	$\frac{OA}{PЗ}$	Демонструє, скільки в компанії є оборотних коштів в гривнях на кожну гривню поточних зобов'язань.
2	Коефіцієнт швидкої платоспроможності	$\frac{OA - BЗ}{PЗ}$	Вимірює здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів.
3	Коефіцієнт абсолютної платоспроможності	$\frac{ГК}{PЗ}$	Показує, яку частину поточних зобов'язань можна погасити негайно.
4	Коефіцієнт співвідношення поточної дебіторської і кредиторської заборгованості за комерційними угодами	$\frac{ПДЗк}{ПКЗк}$	Показує, кількість грошових коштів для покриття найбільш строків зобов'язань підприємства.
5	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{ГК + ПФІ}{PЗ}$	Характеризує спроможність підприємства негайно погасити свою короткотермінову кредиторську заборгованість
6	Коефіцієнт проміжної ліквідності	$\frac{ГК + ПФІ + ПДЗ}{PЗ}$	Показує, чи спроможне підприємство у разі падіння його товарообігу покрити свої зобов'язання перед кредиторами.
7	Коефіцієнт загального покриття	$\frac{OA}{PЗ}$	Характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з оборотних коштів.
8	Коефіцієнт маневреності капіталу	$\frac{BOK}{BK}$	Відображає ту частину власного капіталу, що може бути використана для фінансування оборотних активів. Рекомендоване значення 0,2-0,5.

Продовження дод. А

1	2	3	4
9	Коефіцієнт фінансової автономії	$\frac{BK}{K}$	Частка власного капіталу у валюті балансу. Рекомендоване значення показника вище 0,5;
10	Коефіцієнт фінансування	$\frac{PK}{BK}$	Співвідношення між позиковими і власними засобами. Рекомендоване значення не вище 0,67
11	Коефіцієнт заборгованості	$\frac{PK}{K}$	Співвідношення між позиковими і власними засобами. Рекомендоване значення не вище 0,67
12	Коефіцієнт довгострокової фінансової незалежності	$\frac{BK + ДПК}{K}$	Частка позикових коштів у валюті балансу позичальника. Рекомендоване значення не більше 0,5
13	Коефіцієнт поточної заборгованості	$\frac{ПЗ}{K}$	Співвідношення між позиковими засобами і загальним капіталом. Рекомендоване значення не вище 0,67

Система показників аналізу грошових потоків

№	Показники	Розрахунок
1	2	3
I. Показники ритмічності та рівномірності грошових потоків		
1.	Середньоквадратичне відхилення надходження грошових коштів (σN)	$\sigma N = \sqrt{\frac{\sum (ПГП - ПП t)^2}{n}}$ <p>ПГП - середній позитивний грошовий потік за досліджуваний період; ППт - позитивний грошовий потік за період t; n - кількість періодів t</p>
2.	Середньоквадратичне відхилення витрачання грошових коштів (σV)	$V_n = \frac{\sigma N}{ПГП}$ <p>ВГП - середній вихідний грошовий потік за досліджуваний період; ВГПт - вихідний грошовий потік за період t; n - кількість періодів t</p>
3.	Коефіцієнт варіації надходження грошових коштів (V_n)	$V_n = \frac{\sigma V}{ВГП}$
4.	Коефіцієнт варіації витрачання грошових коштів (VV)	
II. Показники синхронності і ліквідності грошових потоків		
5.	Коефіцієнт ліквідності грошових потоків (Кл)	$KL = \frac{ГКп - ВГП - ГКк}{ВГП}$
6.	Коефіцієнт перспективної ліквідності грошового потоку (KL)	ГКп (ГКк) - планові запаси грошових коштів на початок (кінець) періоду
III. Показники збалансованості грошових потоків		
7.	Обсяг чистого грошового потоку (ЧГП)	$ЧГП = ПГП - ВГП = ГКп - ГКк$
8.	Коефіцієнт достатності чистого грошового потоку з позицій потреб, що фінансуються (КДчгп)	$КДчгп = \frac{ЧГП_{од}}{ОБ + \Delta Зтм + Д}$ <p>ОБ - сума виплат основного боргу по кредитам та займам; ΔЗтм - сума приросту запасів товарно-матеріальних цінностей у складі обігових активів; Д - сума дивідендів, що сплачуються</p>

Продовження дод. Б

1	2	3
9.	Коефіцієнт якості чистого грошового потоку (Кя)	$Kя = \frac{ЧП + Ам}{ЧГП} \times 100$ <p>ЧП - обсяг чистого прибутку; Ам - обсяг амортизації</p> $Спз = \frac{ЧГП}{ПЗ} \times 100$
10.	Ступінь покриття прострочених зобов'язань чистим грошовим потоком (Спз)	ПЗ - просточені зобов'язання
IV. Показники ефективності грошових потоків		
11.	Коефіцієнт ефективності грошових потоків (КЕгп)	$КРчгп = \frac{ЧГП_{под} - Д}{КЕгп \Delta РІ \Delta ФІд} ВГП$
12.	Коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку від операційної діяльності (КРчгп)	ЧГП _{под} – чистий грошовий потік за операційною діяльністю; ΔРІ – сума приросту реальних інвестицій; ΔФІд – сума приросту довгострокових фінансових інвестицій

Додаток В

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий звіт
суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

		КОДИ	
		Дата (рік, місяць, число)	
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІДАП"	2017	01 01
Територія	ДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА	за ЄДРПОУ	39827747
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	за КОАТУУ	8036600000
Вид економічної діяльності	Комп'ютерне програмування	за КОПФГ	240
		за КВЕД	62.01
Середня кількість працівників, осіб	5		

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: 02094, м. Київ, вул. Гната Хоткевича,
буд. 12, оф. 177, +38 (095) 0000623

1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	16,0	16,0
Основні засоби:	1010	73,9	24,8
первісна вартість	1011	118,2	118,2
знос	1012	(44,3)	(93,4)

Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-

Продовження дод. В

1	2	3	4
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	89,9	40,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	1,9	23,9
у тому числі готова продукція	1103	-	19,4
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	9,9	29,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1,6	0,5
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом I	1195	13,4	53,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	103,3	94,7
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	158,4	158,4
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(83,5)	(236,4)
Неоплачений капітал	1425	-	-

Усього за розділом I	1495	74,9	(78,0)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	-	2,1
розрахунками з бюджетом	1620	-	1,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	0,2
розрахунками з оплати праці	1630	-	6,4
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	28,4	162,4

Продовження дод. В

1	2	3	4
Усього за розділом III	1695	28,4	172,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	103,3	94,7

**2. Звіт про фінансові результати
за 2016 р.**

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 397,8	785,2
Інші операційні доходи	2120	22,5	3,1
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 420,3	788,3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-

Інші операційні витрати	2180	(2 573,2)	(871,8)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2 573,2)	(871,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(152,9)	(83,5)
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(152,9)	(83,5)

Додаток Г

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

		КОДИ		
Дата (рік, місяць, число)		2018	01	01
Підприємств	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ	за ЄДРПОУ	39827747	
о	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІДАП"			
Територія	ДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА	за КОАТУУ	8036600000	
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	за КОПФГ	240	
Вид економічної діяльності	Комп'ютерне програмування	за КВЕД	62.01	
Середня кількість працівників, осіб	6			

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: 02094, м. Київ, вул. Гната Хоткевича,
буд. 12, оф. 177, +38 (095) 0000623

1. Баланс **Форма № 1-м** Код за ДКУД **1801006**
на 31 грудня 2017 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	16,0	16,0
Основні засоби:	1010	24,8	-
первісна вартість	1011	118,2	118,2

знос	1012	(93,4)	(118,2)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-

Продовження дод. Г

1	2	3	4
Усього за розділом I	1095	40,8	16,0
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	23,9	183,6
у тому числі готова продукція	1103	19,4	21,5
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	22,7	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	29,3	70,9
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	0,5	11,1
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	76,4	265,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	117,2	281,7
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	158,4	158,4
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток	1420	(213,7)	(5,7)

(непокритий збиток)			
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	(55,3)	152,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-

Продовження дод. Г

1	2	3	4
товари, роботи, послуги	1615	2,1	2,1
розрахунками з бюджетом	1620	1,6	-
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	6,4	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	162,4	126,9
Усього за розділом III	1695	172,5	129,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	117,2	281,7

2. Звіт про фінансові результати за 2017 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	8 020,7	2 420,5

Інші операційні доходи	2120	1 070,9	22,5
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	9 091,6	2 443,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-
Інші операційні витрати	2180	(8 883,7)	(2 573,2)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(8 883,7)	(2 573,2)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	207,9	(130,2)
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	207,9	(130,2)

Додаток Д

Додаток 1

до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		КОДИ		
		2019	01	01
Підприємство	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ІДАП"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	2019	01
Територія	ДНІПРОВСЬКИЙ РАЙОН М.КИЄВА	за КОАТУУ	39827747	8036600000
Організаційно-правова форма господарювання	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ	за КОПФГ	240	
Вид економічної діяльності	Комп'ютерне програмування	за КВЕД	62.01	
Середня кількість працівників, осіб	6			

Одиниця виміру: тис. грн з одним десятковим знаком

Адреса, телефон: 02094, м. Київ, вул. Гната Хоткевича,
буд. 12, оф. 177, +38 (095) 0000623

1. Баланс

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801006

на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	16,0	22,6
Основні засоби:	1010	-	241,8
первісна вартість	1011	118,2	373,1
знос	1012	(118,2)	(131,3)

Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-

Продовження дод. Д

1	2	3	4
Усього за розділом I	1095	16,0	264,4
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	183,6	216,8
у тому числі готова продукція	1103	21,5	28,9
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:	1125	-	325,0
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	71,0	362,5
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	11,1	1,4
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	265,7	905,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	281,7	1 170,1
Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
	1	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	158,4	158,4
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(5,7)	(258,2)

Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	152,7	(99,8)
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-

Продовження дод. Д

1	2	3	4
товари, роботи, послуги	1615	2,1	1 152,0
розрахунками з бюджетом	1620	-	3,4
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	-	1,3
розрахунками з оплати праці	1630	-	15,0
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	126,9	98,2
Усього за розділом III	1695	129,0	1 269,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	281,7	1 170,1

2. Звіт про фінансові результати

за 2016 р.

Форма № 2-м

Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	20 831,6	8 020,7

Інші операційні доходи	2120	24,9	1 070,9
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	20 856,5	9 091,6
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-	-
Інші операційні витрати	2180	(21 109,0)	(8 860,9)
Інші витрати	2270	-	-
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(21 109,0)	(8 860,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	(252,5)	230,7
Податок на прибуток	2300	-	-
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	(252,5)	230,7

Додаток К

Основні показники ділової активності підприємства

№	Показники	Формула	Характеристика
1	2	3	4
1.	Коефіцієнт оборотності активів	$\frac{ЧВР}{А}$	Відображає, скільки разів за рік здійснюється повний цикл виробництва й обороту, або скільки одиниць реалізованої продукції припадає на кожну одиницю активів.
2.	Період обороту активів, днів	$\frac{n}{К}$	Показує, за скільки днів відбувається повний цикл виробництва у аналізованому періоді.
3.	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	$\frac{ЧВР}{ОА}$	Показує, скільки разів за рік обернулися кошти, вкладені в розрахунки
4.	Період обороту оборотних активів, днів	$\frac{n}{К}$	Відображає тривалість одного обороту оборотних активів.
5.	Коефіцієнт оборотності запасів	$\frac{СБ}{З}$	Показує, як часто обертаються запаси для забезпечення поточного обсягу продажу.
6.	Період обороту запасів, днів	$\frac{n}{К}$	Відображає середню тривалість одного обороту запасів у аналізованому періоді.
7.	Коефіцієнт обороту поточної дебіторської заборгованості	$\frac{ЧВР}{ДЗ}$	Показує, скільки разів за рік обернулися кошти, укладені в розрахунки, тобто скільки разів ця заборгованість утворюється та погашається протягом року.
8.	Період обороту поточної дебіторської заборгованості, днів	$\frac{n}{К}$	Відображає середню тривалість обороту дебіторської заборгованості аналізованого періоду.

9.	Коефіцієнт оборотності поточної кредиторської заборгованості	$\frac{СБ}{ПКЗ}$	Відображає, скільки підприємству потрібно буде здійснити оборотів для сплати виставлених йому рахунків.
10.	Період обороту поточної кредиторської заборгованості, днів	$\frac{n}{K}$	Показує середню тривалість обороту кредиторської заборгованості аналізованого періоду.
11.	Тривалість операційного циклу, днів	Позап + Подз	Характеризує тривалість періоду, протягом якого в середньому грошові кошти знаходяться в негрошових оборотних активах.
12.	Тривалість фінансового циклу, днів	ТОЦ – Показ	Характеризує середню тривалість між відтоком грошових коштів у зв'язку зі здійсненням поточної операційної діяльності і їх притоком як результатом операційної і фінансової діяльності.

Додаток Л

Додаток 1

до Національного положення

(стандарту) бухгалтерського обліку 1

"Загальні вимоги до фінансової звітності"

2016	12	31
за ЄДРПОУ		39827747

Підприємство
**ТОВАРИСТВО З
 ОБМЕЖЕНОЮ
 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
 "ІДАП"**

 (найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2016 р.

Код за
 Форма №3 ДКУД

1801004

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2016 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	2 389	783
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-

Продовження дод. Л

1	2	3	4
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	149	69
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	4	755
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(2 182)	(106)
Праці	3105	(64)	(24)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(20)	(12)
Зобов'язань із податків і зборів	3115	(16)	(5)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(16)	(5)
Витрачання на оплату авансів	3135	(251)	(632)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(1)	(38)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	-	-
Інші витрачання	3190	(4)	(35)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	4	755
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-

Продовження дод. Л

1	2	3	4
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	-	-
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-

Продовження дод. Л

1	2	3	4
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	4	755
Залишок коштів на початок року	3405	2	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(5)	(2)
Залишок коштів на кінець року	3415	1	753

Додаток М

Додаток 1

до Національного положення

(стандарту) бухгалтерського обліку 1

"Загальні вимоги до фінансової звітності"

2017	12	31
за ЄДРПОУ		39827747

Підприємство
**ТОВАРИСТВО З
 ОБМЕЖЕНОЮ
 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
 "ІДАП"**

(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2017 р.

Код за
 Форма №3 ДКУД

1801004

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2017 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	6 689	2 389
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-

Продовження дод. М

1	2	3	4
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	1 441	149
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	827	4
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(5 894)	(2 182)
Праці	3105	(178)	(64)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(50)	(20)
Зобов'язань із податків і зборів	3115	(43)	(16)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(43)	(16)
Витрачання на оплату авансів	3135	(1 603)	(251)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(194)	(1)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	-	-
Інші витрачання	3190	(981)	(4)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	14	4

Продовження дод. М

1	2	3	4
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання:			
фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	-	-
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
<i>Продовження дод. М</i>			
1	2	3	4
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-

Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	14	4
Залишок коштів на початок року	3405	-	2
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	822	(5)
Залишок коштів на кінець року	3415	836	1

Додаток Н

Додаток 1

до Національного положення

(стандарту) бухгалтерського обліку 1

"Загальні вимоги до фінансової звітності"

2018	12	31
за ЄДРПОУ		39827747

Підприємство
**ТОВАРИСТВО З
 ОБМЕЖЕНОЮ
 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
 "ІДАП"**

(найменування)

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2018 р.

Код за
 Форма №3 ДКУД

1801004

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за 2018 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	6 399	6 689
Повернення податків і зборів	3005	-	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	-	-
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-

Продовження дод .Н

1	2	3	4
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	14 390	1 441
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	12	827
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(18 189)	(5 894)
Праці	3105	(200)	(178)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(55)	(50)
Зобов'язань із податків і зборів	3115	(49)	(43)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(49)	(43)
Витрачання на оплату авансів	3135	(1 702)	(1 603)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(321)	(194)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	-	-
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	-	-
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	-	-
Інші витрачання	3190	(290)	(981)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	(5)	14
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-

Продовження дод .Н

1	2	3	4
Надходження від отриманих: відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	-	-
необоротних активів	3260	-	-
Виплати за деривативами	3270	-	-
Витрачання на надання позик	3275	-	-
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	-	-
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на:			
Викуп власних акцій	3345	-	-
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	-	-
Витрачання на сплату відсотків	3360	-	-
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	-	-
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-

Продовження дод .Н

1	2	3	4
Інші платежі	3390	-	-
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	(5)	14
Залишок коштів на початок року	3405	11	-
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	(6)	822
Залишок коштів на кінець року	3415	-	836

Додаток II

